

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5Ps/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821200812
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6821200812.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v právnej veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony C. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. U. XXX, v konaní zast. procesným opatrovníkom, M.. D. O., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Revúca, za účasti Okresnej prokuratúry Revúca, J. Kordoša č. 1370/1A, Revúca a obci Mokrú Lúka, IČO: 31 949 347, Mokrú Lúka č. 2, 050 01 Revúca, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje C. M., nar. XX.XX.XXXX, v spôsobilosti na právne úkony tak, že menovaná nie je spôsobilá:

- samostatne konať pred súdmi a inými štátnymi orgánmi,
- na právne úkony týkajúce sa rozhodovania o udelení súhlasu s umiestnením v zdravotníckom zariadení a rozhodovania o udelení súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, vrátane odmietnutia poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- na právne úkony týkajúce sa rozhodovania o poskytovaní sociálnej starostlivosti, rozsahu a druhu poskytovaných sociálnych služieb a svojom umiestnení v zariadení sociálnych služieb,
- samostatne preberať dôchodok a iné peňažné dávky poskytované zo sociálneho poistenia a štátne sociálne dávky,
- na právne úkony majetkovoprávnej povahy, týkajúce sa nakladania s financiami a hnutelným a nehnuteľným majetkom v hodnote vyššej ako 5,- € jednorazovo a 40,- € mesačne,
- na zriadenie účtu v banke a disponovanie s účtom v banke,
- na preberanie doporučených úradných listových zásielok,
- na kandidovanie vo voľbách do volených orgánov.

II. Za opatrovníka C. M. sa ustanovuje obec Mokrú Lúka.

Opatrovník je oprávnený a povinný C. M. zastupovať pri právnych úkonoch v spôsobilosti, na ktoré bola obmedzená. Právne úkony uskutočnené opatrovníkom presahujúce rámec bežnej povahy a správy, vyžadujú pre svoju platnosť schválenie súdom.

Opatrovník je povinný podávať súdu správu o C. M., ako aj správu o nakladaní s jej majetkom dvakrát ročne, vždy k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Štát nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Okresnej prokuratúry Revúca doručenej súdu 19.05.2021, súd uznesením zo dňa 14.06.2021 začal konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony p. C. M., D.. XX.XX.XXXX. Urobil tak z dôvodu, že z podnetu ako aj z vlastnej činnosti mu bolo známe, že sa tu viedlo niekoľko poväčšine majetkovoprávných konaní, v ktorých sa C. M. domáhala ochrany vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v obci Mokrá Lúka, väčšinou voči neoprávneným zásahom rôzneho charakteru do jej majetku zo strany jej susedov. Tieto konania vo väčšine prípadov skončili odmietnutím žaloby pre jej nezrozumiteľnosť alebo zastavením konania. Ide o konania 4C/127/2009, 4C/88/2011, 4C/9/2010, 5C/78/2010, 6C/72/2009, 6C/75/2018 a 8C/6/2019.

2. Z trestného konania vedeného na Okresnom riaditeľstve PZ v Revúcej pod ČVS:ORP-62/VZS-RA-2020 vyplynulo, že C. M. trpí duševnou poruchou trvalého charakteru - Trvalou bludovou paranoidnou poruchou, v dôsledku ktorej opakovanými podaniami, žalobami a trestnými oznámeniami kontaktuje súd, orgány činné v trestnom konaní a iné verejné orgány (napr. obec Mokrá Lúka) za účelom prešetrovania a riešenia situácií, ku ktorým reálne nedošlo a pri ktorých mali byť porušené jej práva, mal byť poškodený jej majetok alebo jej malo byť ublížené na zdraví. Tvrdenia žalobkyne sa doteraz vždy ukázali ako nepravdivé, skreslené až bludného charakteru. Zo znaleckého posudku znalkyne z odboru psychiatria vyplynulo, že C. M. sa odmieta liečiť, v dôsledku čoho je zdravotný stav menovanej dlhodobo bez liečby a môže dochádzať k jeho zhoršovaniu. Zo znaleckého posudku tiež vyplynulo, že v dôsledku duševnej poruchy sa C. M. nedokáže o seba riadne postarať. Menovaná tak predstavuje potenciálne nebezpečenstvo pre svoje okolie, keď opakovanými nepravdivými žalobami a trestnými oznámeniami bezdôvodne obťažuje svojich susedov, ktorí sa musia bez svojho zavinenia opakovane zúčastňovať súdnych konaní v postavení žalovaných, alebo vypovedať pred políciou. Predstavuje tiež nedôvodnú záťaž pre štátne orgány, ktoré sú nútené opakovane vybavovať jej nedôvodné podania, ale aj nebezpečenstvo pre seba samu z hľadiska vlastného zdravia.

3. Pani M. ani jej procesný opatrovník ustanovený v konaní sa k uzneseniu o začatí konania nevyjadrili. Pani M. sa vyjadrila až k znaleckému posudku vypracovanému za účelom prešetrovania jej duševného stavu a uviedla, že nie je pravda, že na kriminálnu políciu zaslala 11 žiadostí o vyšetrenie trestnej činnosti, ktorá sa u nej stala, zaslala iba štyri žiadosti a to dve rovnaké, lebo nevedela či ich adresát obdržal, nakoľko ich zasielala prostredníctvom tretích osôb, pretože v tom čase bola v domove sociálnych služieb, kde mali nariadenú karanténu. Pokiaľ jej bola zaslaná správa, keď bola v minulosti vyšetrená psychiatrickou MUDr. Martinove, že bola v minulosti liečená v Rimavskej Sobote na psychiatrii, kde jej bola zistená diagnóza psychicky narušeného človeka, toto sa nezakladá na pravde, nakoľko v Rimavskej Sobote nikdy nebola liečená, a preto ani zdravotná diagnóza nie je jej, ale musí byť inej osoby, ktorá tam bola liečená. Ona bola liečená v Brezne, ale tam bola len na pozorovaní, lebo lekár z gynekologického oddelenia z Revúcej uviedol, že si krvácanie, ktoré vtedy mala, zapríčinila sama. Doktorka Grešková (súdom ustanovená znalkyňa na vypracovanie znaleckého posudku v predmetnom konaní) nepíše o nej pravdu, lebo sa opiera o to, čo o nej napísala MUDr. Martinove. Pani doktorka Grešková píše o nej samé bludy, ktoré sa nezakladajú na pravde. Uviedla, že žije sama a dokáže si zabezpečiť všetky životné potreby, ktoré k životu potrebuje. S takou diagnózou, o ktorej tvrdia, že ňou trpí, by sa o seba postarať nevedela.

4. Obec Mokrá Lúka, s ktorou súd konal ako so subjektom, ktorý jediný vhodný prichádzal do úvahy, aby bol p. M. ustanovený za opatrovníka v prípade, ak súd rozhodne o jej obmedzení v spôsobilosti na právne úkony, sa k uzneseniu o začatí konania nevyjadril. Prostredníctvom Okresnej prokuratúry Revúca, však súdu bolo 13.01.2022 doručené vyjadrenie obce, že p. M. viackrát navštívila obecný úrad v Mokrej Lúke, aby ohlásila sťažnosť na susedov. Obviňovala ich z rôznych činností smerovaných voči jej osobe, z krádeže jej majetku. Vždy sa preukázalo, že nič z toho nie je pravda a skutok sa nestal. Všetky súdne spory, ktoré viedla so susedovcami skončili odmietnutím žaloby pre jej nezrozumiteľnosť alebo zastavením konania. Pani M. žije v nevyhovujúcich podmienkach bez pitnej vody, elektrickej energie a kanalizácie. Nemá hygienické návyky. Obcou je vnímaná ako osoba psychicky narušená. V minulosti bola hospitalizovaná v psychiatrickej liečebni v Plešivci. Po návrate z liečenia jej obec zabezpečila ubytovanie a starostlivosť v zariadení opatrovateľskej služby „Cilka“, z ktorého po krátkej dobe na vlastnú žiadosť odišla. Vzhľadom na jej psychický stav, by odporúčali p. M. hospitalizovať v psychiatrickom zariadení z dôvodu zabezpečenia ochrany zdravia a majetku obyvateľov obce, nakoľko obec nedisponuje kvalifikovanými osobami schopnými zabezpečiť takýto druh opatery.

5. Dokazovanie súd vykonal znaleckým posudkom č. 13/2022 znalkyne MUDr. Jany Greškovej, znalkyne z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, výsluchom C. M. a listinnými dôkazmi: výsledkami lustrácie C. M. a jej rodinných príslušníkov v Registri obyvateľov, z pripojených spisov Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/127/2009, návrhom a uznesením o jeho odmietnutí, sp. zn. 6C/72/2009, návrhom a uznesením o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, sp. zn. 4C/9/2010, návrhom a uznesením o jeho odmietnutí, sp. zn. 5C/78/2010, návrhom a jeho doplneniami urobenými písomnými podaniami ako aj do zápisnice o výsluchu navrhovateľky C. M. a rozsudkom súdu v tejto veci, sp. zn. 6C/75/2018, žalobou a uznesením o zastavení konania pre späťvzatie, sp. zn. 8C/6/2019, žalobou a jej doplneniami a rozsudkami súdu v tejto veci, z pripojeného vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-62/VYS-RA-2020: podaniami C. M. adresovanými orgánom činným v trestnom konaní, zápisnicou o výsluchu L. L. W., uznesením o začatí trestného stíhania zo dňa 24.03.2020, znaleckým posudkom MUDr. Márie Martinovej PhD. o duševnom stave C. M., znaleckým posudkom MUDr. Dušana Hrubalu, CSc. o pôvode vzniku poranení C. M., uznesením o zastavení trestného stíhania.

6. Súd dňa 11.05.2022 uskutočnil vzhľadnutie p. C. M., nakoľko z jej predchádzajúceho podania adresovaného súdu vyplynulo, že vzhľadom na problémy s chôdzou, ktorú zvláda iba pomocou barlí, sa nebude schopná dostaviť na pojednávanie.

7. Na základe vykonaného dokazovania a skutočností zistených pri vzhľadnutí, súd zistil nasledujúci skutkový stav veci:

8. Z návrhov a žalôb podaných na tunajšom súdu v konaniach 4C/127/2009, 4C/88/2011, 4C/9/2010, 5C/78/2010, 6C/72/2009, 6C/75/2018 a 8C/6/2019, ako aj súdnych rozhodnutí, ktorými boli tieto vybavené, že sa p. C. M., ako navrhovateľka v týchto konaniach, opakovane domáhala usporiadania svojich vlastníckych vzťahov k pozemkom označeným v žalobách. Žaloby adresované súdu neboli ani v jednom prípade dostatočne úplné a zrozumiteľné, preto ich súdy v konaniach vedených pod sp. zn. 4C/9/2010, 4C/127/2009 odmietli, v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/72/2009 bolo konanie zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, potom ako súd p. M. neoslobodil od povinnosti platiť súdny poplatok. V konaní vedenom pod sp. zn. 5C/78/2010, súd po uskutočnení doplnenia návrhu do zápisnice spísanej na súde, pristúpil k meritornému riešeniu žaloby p. M., ktorou sa domáhala voči žalovanému M. C., aby jej vydal nehnuteľnosti Š. v žalobe a aby jej vyplatil peňažnú náhradu za užívanie nehnuteľností v jej vlastníctve, súd rozsudkom zo dňa 20.10.2011 žalobu zamietol, nakoľko nároky žalobkyne nepovažoval za dôvodné, čo jasne a zrozumiteľne vysvetlil v odôvodnení rozsudku. Napriek tomu p. M. dňa 19.12.2018 opätovne žiadala súd o riešenie jej vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam, ako aj prešetrovanie zápisov na príslušných listov vlastníctva, v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/75/2018. Toto podanie p. M. jej dcéra, V. Ú., ktorú p. M. splnomocnila na jej zastupovanie v konaní, zobrala späť a súd konanie zastavil. Pani M. sa opätovne domáhala riešenia jej vlastníckych vzťahov k pozemkom, podľa názoru súdu totožným ako v predchádzajúcich konaniach, podaním doručeným súdu 07.08.2019, ktoré bolo následne viacerými podaniami doplnené, súd tieto návrhy čiastočne odmietol pre nezrozumiteľnosť a v jednej ich časti, ktorou sa domáhala vypratania pozemkov špecifikovaných v žalobe, prijal na meritorne rozhodovanie a rozsudkom zo dňa 18.12.2020, č.k. 8C/6/2019 - 191 žalobu zamietol pre jej nedôvodnosť (žalobkyňa nebola vlastníčkou pozemkov, ktoré žiadala vypratať). Rozsudok súdu bol potvrdený aj odvolacím súdom, Krajským súdom v Banskej Bystrici zo dňa 15.12.2021, sp. zn. 17Co/29/2021 - 230.

9. Z vyšetrovacieho spisu ORPZ v Revúcej, ČVS:ORP-62/VYS-RA-2020 mal súd preukázané, že dňa 20.02.2020 p. M. adresovala na Okresnú prokuratúru v Revúcej písomné podanie, ktorým oznámila, že bola napadnutá vo svojom dome a ohrozená na živote. V dome ju napadol jej sused L. L. W.. Z toho dôvodu bola od 23.12.2019 hospitalizovaná v nemocnici v Revúcej a následne sa doliečovala v sociálnom dome Cilka v Revúcej. Pani M. žiadala okresnú prokuratúru o prešetrovanie tejto záležitosti. Okresné riaditeľstvo PZ v Revúcej, na základe tohto oznámenia, začalo uznesením zo dňa 24.03.2020, trestné stíhanie pre zločin porušovania domovej slobody, na tom skutkovom základe, že páchatel' v presne nezistenej dobe, najneskôr 17.02.2020, presne nezisteným spôsobom neoprávnene vnikol do rodinného domu č. XXX v obci Mokrý Lúka, okres Revúca, v ktorom sa v tom čas nachádzala jeho majiteľka C. M., D.. XX.XX.XXXX, ktorú počas doby, kým sa zdržiaval v predmetnom rodinnom dome z neznámeho dôvodu, doposiaľ nezisteným spôsobom fyzicky napadol a následne dom opustil, pričom týmto konaním HeU. M., D.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. U. Č.. XXX, okr. Revúca, spôsobil doposiaľ presne nezistené poranenia s doposiaľ nezistenou dobou

liečenia a práceneschopnosti. Následne v dňoch 03.03.2020, 09.03.2020, 11.03.2020, 30.03.2020, 20.04.2020, 14.05.2020, 15.05.2020, 21.05.2020, 05.06.2020, 03.09.2020 a 26.10.2020, p. M.Á. adresovala Okresnému riaditeľstvu PZ v Revúcej písomné podania, v ktorých oznamovala a uvádzala nasledovné skutočnosti:

- Dňa 23.12.2019 bola vo svojom dome napadnutá L.. L. W., bytom O. U. XXX, ohrozená na živote a vyhodená zo svojho domu. Privolaná polícia ani nenaznačila, že ich volala o pomoc. Prizerali sa ako ju záchranka nakladá do sanitky. Jej dcére V. Ú. povedali, že vraj ona sama mala povedať, že jej nič nie je. Bola hospitalizovaná v nemocnici v Revúcej, kde jej bola robená operácia cez Banskú Bystricu. V jej dome ju palicou bili a polámali jej nohu tak, že sa vôbec nemohla postaviť na nohy. L.. W. strhol oplotenie na jej pozemku za domom kde býva a urobil si cez pozemok výjazd na autách okolo jej domu na ulicu. Z jej domu ukradol plynový sporák, celý funkčný, s výbornou rúrou na pečenie, s novou prípojkovou hadicou, kovové zvončeky s regulátorom. Dal jej do domu sporák, na ktorom sa nedá variť. V izbe jej na črepných kachliach vylámal dvierka a pokradol drevo na kúrenie. Zničil jej píľku na pílenie dreva. Po izbe rozhádzali jej ošatenie a popolievali vodou. Z jej domu pokradli potraviny a ju dobitú vyhodili z domu na smetisko. Podarilo sa jej na rukách doplaziť medzi ľudí. Sú tam svedkovia, ktorí jej zachránili život. Z domu jej odcudzili aj 170 litrovú chladničku, bielu, skoro novú a LCD televízor, plochý, strieborná metalíza, ešte zabalený v krabici. Uvedené skutočnosti uvádzala v podaniach doručených ORPZ dňa 03.03.2020 aj 09.03.2020.

- Žiadala kriminálnu políciu o vyšetrovanie ako prišiel sused M. C., cez katastrálny úrad k listom vlastníctva, na jej nehnuteľnosť, ktorú si ona zakúpila a rodinný dom kde býva, kde je iba ona jediná vlastníčka a k pozemku, kde sú traja vlastníci, parc. č. XX/X v Mokrej Lúke. P. žiadala suseda M. C. vypratať z pozemku.

- Oznamovala vyšetrojúcej polícii, že môže nazrieť k obvodnému doktorovi, Amarovi (správne má byť Hamarovi), ku ktorého jej dcéra V. Ú. zanesla správu z nemocnice o jej zranení, ktoré jej v jej dome spôsobili susedovci, ktorí ju tam napadli, L.. L. W. a M. C.. Opätovne žiadala, aby polícia prešetrila jej domácnosť v Mokrej Lúke kde bola napadnutá a aby jej bola uhradená škoda, ktorú jej spôsobili na jej domácnosti a na jej zdraví. Žiadala tiež, aby sused C. vrátil pitnú vodu pred jej dom, odkiaľ ju odstránil - studňa s pípou, s kohútikom na púšťanie vody, ktorú odrúrkoval z pozemku.

- V podaní doručenom 20.04.2020 oznámila, že ju v jej dome napadla p. L.. Š. W., bytom O. U. Č.. XXX. Kričala po nej, že býva v ich dome a že keď nebude poslúchať, tak sa postará, že bude chodiť po kanáloch. Potom sa 13.12.2019, keď si doma v poobedňajšom ľahla, pospať si, už nezobudila vo svojom dome, ale dobitá s dolámanými nohami v horách na smetisku. Ľudia, ktorí ju tam zachránili jej povedali, že ju tam doviezol L.. W.. Žaluje ho tiež, že jej tiež vykráda poštovú schránku. Je v domove sociálnych služieb Cilka v Revúcej a nevie si vybaviť potrebné veci, pritom z Telekomu jej chodia výhražné listy. Zo zadnej strany domu, z boku, má na streche domu jeden metrový otvor prikrytý plechom. Tade jej chodí do domu L.. W. a L.. Š. W. a spolok asi piatich žien. Napádajú jej domácnosť, zväčšia lúpia a ničia je prádlo, vyšpinia celú domácnosť. Z jej domu ukradli počas jej neprítomnosti plynový sporák a dali jej plynový sporák, ktorý nefunguje. Všetky tri rodiny, rodina W., C. a M., majú kľúče od jej domu. Uviedla, že od decembra nie je doma a na doklade od Telekomu vidno, že v mesiaci február, niekto z jej domu telefonoval. Ináč by tam bola suma 16,49 €, ale je 21,48 €. Z poštovej schránky jej pokradli poštu z Bratislavy o jej dôchodku. Taktiež jej zmizli šeky na zaplatenie telefónu. L.. W. a M. C. si na jej pozemku postavili garáž. Jedná sa o pozemok XXX/X, ktorý má zakúpený. Preto žiadala M. C. a L.. W. vypratať z pozemku č. XXXX a č. XXX/1. P. uvádzala skutočnosti o svojom napadnutí.

- Aj v podaní doručenom ORPZ 14.05.2020 opakovane oznamovala, že susedovci navštevujú jej domácnosť opätovne jej pretelefonovali účet na telefóne - pevná linka.

- Podaním doručeným 15.5.2020 žiadala políciu o prešetrenie, či na telegrafnom stĺpe sused L.. W. nie je zapojený na je telefónnu linku. Uviedla, že jej pravidelne chodí poštou pretelefonovaný účet.

- V podaní doručenom ORPZ 21.05.2020 uviedla, že nakoľko doteraz nebola vypočítaná políciou, chce písomne oznámiť, čo sa pravidelne deje v jej dome. Pred rokmi, pre veľké bolesti navštívila doktora, kde jej neurologička MUDr. Majlingová urobila vyšetrenie a oznámila jej, že má vzácne ochorenie, ktoré sa vyskytuje raz za sto rokov, šmoulove uzly. V r. 1997 bola na operáciu ženských orgánov, ktorú jej odporučila jej ženská lekárka. Pri operácii jej urobili bez jej vedomia aj iné zákroky, o ktorých nebola vyzročená, napr. že vidí, ale pritom je slepá. Časom zistila, že okolo nej a aj v jej dome sa pohybujú ľudia, ktorých nevidí. Doktorka Homolová jej povedala, že operáciou ženských orgánov jej zachránili život a preto je ona povinná pre nich pracovať, je ich zdravotnícky majetok, je Batoryčka. Nemusí nič robiť, len si v noci pekne ľahnúť spať. Každú noc keď doma zaspí alebo aj cez deň, ju z domu vyberá chlap menom D. W., ktorý pochádza zo Železníka a tak zarába na nej spolu s kolektívom peniaze. Uvážuje ju pod koňa. Spolupracuje so zdravotníkom, chirurgom F. C. zo Senice. Starosta obce a susedovci okolo nej im dohadzujú divákov na predstavenie, od ktorých, ako sa dozvedela vyberajú

50,- € na osobu. Nemôže si nejako pomôcť, je nevidiaca. Napichávajú jej anestézu, že ani nevie, čo s ňou kedy robia. Starosta obce na polícii v Revúcej vybavil, že keby sa sťažovala, aby ju nebrali na vedomie, že je nenormálna. Nemá sa kde obrátiť o pomoc. Deje sa to v jej dome, alebo kde sa nachádza. Každú noc ju uspia anestézou a vyberú z domu. Niekoľkokrát sa jej podarilo zobudiť pod koňom. Kôň sa jej zahryzol do hlavy, vytiahol ju do výšky a odhodil. Stratila vedomie. Ráno sa zobudila s vyhrýznutými očami, ale tvár mala pozašivanú. Pod koňom ju pravidelne vraždia každú noc a doktor F. C. ju dáva do poriadku, aby sa nemohla ísť nikam sťažovať, lebo by povedali, že to nemá v hlave všetko v poriadku. Rodina W., C. a M., ju pravidelne napáda v jej dome. Rodina C. jej povedala, že ona je dojná krava a môj dom je ich maštaľ. Aj jej po dome robia také maštaľné veci. D. W. a doktor C., divadlo ktoré s ňou robia, robia zväčša od pol druhej hodiny nad ránom.

10. Pani M. všetky tieto skutočnosti zopakovala aj pri svojom výsluchu pred vyšetrovateľom, konanom dňa 09.09.2020, čo vyplynulo zo zápisnice o jej výsluchu.

XX. L.. L. W. na výsluchu pred vyšetrovateľom vypovedal, že on nikdy nevníkol na pozemok ani do domu p. M. a ani ju nikdy a žiadnym spôsobom fyzicky ani inak nenapadol. Nemá vedomosť o tom, prečo bola p. M. v nemocnici a pokiaľ utrpela nejaké zranenia, nevie ako k nim prišla, resp. kto jej ich urobil. Žiadne zo skutočností, ktoré p. M. uvádza vo svojich podaniach nie sú pravdivé, on ju na smetisko nevyviezol, ani jej nespôsobil poranenia a nenechal ju tam, niečoho takého sa nikdy nedopustil. Klamstvom sú aj tvrdenia, že užíva jej pozemky, že jej chodí do domu cez strechu, z domu berie potraviny a šatstvo, že jej v dome robí neporiadok a že jej vymenil plynový sporák a ukradol ešte zabalený televízor. Všetko sú to výmysly, podľa jeho názoru, psychicky chorého človeka. Ani on ani jeho manželka sa takýchto konaní nedopustili. K tvrdeniam p. M., že ju niekto omámi a vyťahuje von a uväzjuje pod koňa ... atď. uviedol, že ani nevie ako by sa k tomu mal vyjadriť, lebo už na prvé čítanie sú to absolútne nezmysly.

12. M. C. na výsluchu pred vyšetrovateľom vypovedal, že býva v rodinnom dome č. XXX v obci Mokrá Lúka. Oproti nemu sa nachádza rodinný dom č. XXX, v ktorom býva C. M.. Dňa 23.12.2019 bol doma, v dopoludňajšom čase zaregistroval, že k p. M. prišla policajná hliadka. O malú chvíľu na to k nej prišlo aj vozidlo RZP, ktoré p. M. odviezlo preč. V konaní, ktoré sa v tom čase viedlo na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 8C/6/2019, sa p. M. domáha určenia vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré sú však v jeho vlastníctve. Jeho dom leží oproti domu p. M. a popred domy vedie spoločný dvor. Po tom, ako sa do domu nasťahoval, odkúpil aj jednotlivé časti spoločného dvora, ktoré sú vedené na viacerých listoch vlastníctva. Tvrdenia p. M. sú mylné a nehnuteľnosti, ktorých je vlastníkom nadobudol na základe kúpnopredajných zmlúv.

XX. C. M. na pojednávaní konanom vo veci 24.05.2022, po prečítaní obsahu písomných podaní, ktoré sú obsahom vyšetrovacieho spisu, zotrvala na všetkých tvrdeniach tam uvádzaných a na ich pravdivosti. Okrem toho ďalej uvádzala, že v minulosti keď bola hospitalizovaná v NsP Brezno, bola umelo oplodnená (napriek tomu, že znalkyňa uviedla, že podľa zachovanej časti zdravotnej dokumentácie, mala v čase hospitalizácie v NsP Brezno, p. M. vyoperovanú maternicu) tak, že jej lekár povedal, že keď má jeden vaječník, môže byť umelo oplodnená. Bol na nej robený pokus, pri ktorom pod hypnózou spánku, bola do nej vložená maternica aj s ľudským embriom. Toto bolo overené aj na ultrazvuku. Jednalo sa o umelú maternicu, ktorá bola vložená v sáčku. Uviedla, že môže dokonca aj nakresliť embryo, ktoré bolo na ultrazvuku vidieť a ak je to potrebné, mohla by podstúpiť ultrazvuk, aby sa dalo overiť, či má túto maternicu stále v sebe. Na otázku súdu, či dieťa, ktoré mala čakať aj porodila, najprv uviedla, že to nemôže povedať, potom, že dieťa bolo odrodené bez jej vedomia, lekárom zo Senice, ktorý ju nočnou hodinou navštevoval a ktorý ju navštevuje aj dodnes. Nakoniec uviedla, že pôrod nemá, resp. o ňom nevie. Na pojednávaní súdu tiež uvádzala, že aj v deň pojednávania má polámané nohy, tie má však pozvárané elektrikou, pozváral jej to špecialista, ktorý ju v noci navštevuje. Uviedla, že keby nohy nemala pozvárané, nevedela by predsa s polámanými nohami chodiť.

14. V trestnom konaní bol daný príkaz na vyšetrenie duševného stavu p. M.. Znalecký posudok za týmto účelom bol vypracovaný znalkyňou z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria, MUDr. Máriou Martinove, PhD.. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že p. C. M. trpí dlhoročným výskytom duševnej poruchy v pravom slova zmysle - trvalou bludovou paranoidnou poruchou, Dg. F22.0, podľa MKCH 10. revízie. Prvý záznam o záchyťe tohto ochorenia je z r. 2002 kedy bola hospitalizovaná v nemocnici s poliklinikou Brezno. Znalkyňa uviedla, že vo všeobecnosti blud predstavuje závažnú a chorobnú kvalitatívnu poruchu jednej zo základných

psychických funkcií a to poruchu myslenia. Pri tejto poruche je hrubo a patologicky skreslené poznávanie skutočností alebo schopnosť vyjadriť psychické obsahy. Základom bludu je chorobné presvedčenie a od neho sa odvodzujú nesprávne úsudky, závery, rozhodnutia a aj konanie. Blud má nejaký podnet vo vonkajšom svete, chorý napr. vidí postavy, počuje hlasy, nachádza nepriliehavé podnety v konaní jeho okolia. Ústredným je presvedčenie, že nejaká osoba alebo skupina ju sledujú, ohrozujú, okrádajú alebo jej ubližujú a pod.. Znalkyňa v myslení p. M. rozlíšila systematizované bludy - paranoidné (ubližujú jej, ohrozujú ju, osočujú, poškodzujú jej dom...), perzekučné (prenasledujú ju, vyhadzujú na smetisko, prenášajú z domu na rôzne miesta, uväzujú ju pod koňa, zlomili jej nohu ...) a kverulačné (sťažovateľské - vypisuje na prokuratúru sťažnosti na susedov a sťažuje si na nečinnosť a neriešenie jej situácie v jej prospech). Následkom bludných obsahov v myslení, chorobne vníma, prežíva a interpretuje realitu a chorobne, pod vplyvom uvedených bludov aj koná.

15. Zo znaleckého posudku MUDr. Dušana Hrubalu, CSc., znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia vyplynulo, že zlomenina, ktorú p. C. M.G. utrpela, v dôsledku ktorého zranenia dňa 23.12.2019 volala RZP, nemohla vzniknúť v tom čase ako uviedla poškodená, teda 13.12.2019, kedy sa zobudila na smetisku a zistila, že má polámanú nohu. Zlomenina bola naviac tak ťažká, že by sa poškodená nemohla podhrabať pod plot, podplaziť ani kotúľať dole kopcom s takou zlomeninou. Na iných častiach tela nemala zistené žiadne zranenia ani staršieho dáta, ktoré by sa mohli pri plazení, kotúľaní sa a pod. ešte vyskytovať, napr. zvyšky odrenín, staršie krvné podliatiny alebo otvorené rany staršieho dáta a pod.. Podľa znalca zlomenina mohla vzniknúť v nočných hodinách dňa 22.12.2019 alebo dňa 23.12.2019 v ranných hodinách, nie však skôr. Mechanizmus vzniku zranenia znalec opísal tak, že aby vznikla takáto zlomenina je potrebné priame pôsobenie násillia na bočnú hornú časť stehna. Takáto zlomenina najčastejšie vzniká pádom na zem na oblasť veľkého chochola stehnovej kosti.

16. Zo znaleckého posudku č. 13/2022 znalkyne MUDr. Jany Greškovej, z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vyplynulo, že C. M. trpí trvalým duševným ochorením Trvalá porucha s bludmi Dg. F 22.2 podľa MKCH - 10. revízia. Znalkyňa v posudku identifikovala blud a typy bludov totožne, ako MUDr. Mária Martinove, PhD. Na základe podstaty tejto choroby nie je schopná zvládať svoje denné bazálne aktivity bez porúch v správaní a nie je schopná pochopiť zmysel svojho konania, nie je schopná chápať zmysel svojho správania, ako aj zmysel prejednávanej veci. Verbálna produkcia je u nej chorobne zmenená, produkuje bludné obsahy, konfabuluje, nedokáže udržiavať determinujúcu tendenciu. Následkom progredujúceho ochorenia psychózou prevažujú egocentrické záujmy, pod vplyvom bludov má bizarné správanie a konanie. Pamäťové funkcie sú oslabené, poskytované anamnestické údaje interpretuje bludne, chorobne, s nepresnosťami a konfabuláciami, Má anosognosiu (nemá pocit ochorenia). Kritičnosť a súdnosť je narušená závažnou mierou. Záujmová sféra je zúžená na uspokojovanie bezprostredných potrieb, orientačné vyšetrenie intelektu vykazuje deterioráciu intelektových kvalít zmiešanej etiológie (známky organického poškodenia mozgu a zrejme aj dlhodobjšie nadužívanie alkoholu). Osobnosť je psychoticky alterovaná, organická, s úzkostným prežívaním a rezonantnými výkyvmi nálad, je egocentrická, emočne insuficientná, paranoidná, konfliktogénna. Chorá má kvôli bludmi ovplyvnenému konaniu narušené interpersonálne vzťahy s okolím. Chorobne interpretuje okolité dianie, má ťažkosti so sociálnou adaptáciou. Získavané informácie nedokáže pružne spracovávať a ani sa pružne rozhodovať. Má tendencie provokovať, sťažovať sa, kverulovať, deficit v pamäti nahrádza konfabuláciami. Jej správanie a postoje nasvedčujú, že je zvýšene sugestibilná a manipulovateľná. Do stavu duševnej choroby sa neprivedla sama. Psychotické ochorenie komplikuje aj zistené a zrejme dlhodobo trvajúce škodlivé užívanie alkoholu s preukázaným poškodením pečene, diagnóza Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu - škodlivé užívanie alkoholu, F 10.1 podľa MKCH - 10. revízie. Závislosť od iných návykových látok, ktoré by sa na vyvolaní tohto stavu mohli prípadne spolupodieľať, nebola zistená.

17. Trvalá porucha s bludmi je ochorenie trvalé, vo svojej podstate neliečiteľné a neovplyvniteľné farmakami. V dôsledku duševnej poruchy nie je schopná posúdiť a ovládnuť svoje konanie a jeho následky, nie je schopná robiť právne úkony, pretože jej vnímanie reality je chorobné, nie je schopná nakladať s finančnými prostriedkami, nie je schopná zaobstarávať si veci bežnej potreby, postarať sa o svoje osobné veci. Znalkyňa odporučila p. C. M. obmedziť v spôsobilosti na právne úkony tak, že nebude schopná disponovať žiadnou vyššou finančnou hotovosťou a hospodáriť so žiadnymi vyššími finančnými prostriedkami ani bankovými a kreditnými kartami. Priklonila sa k ponechaniu spôsobilosti disponovať so sumou 30,- €/mesiac z dôvodu zakúpenia si napr. doplnkových potravín. Ďalej podľa znalkyne by mala byť p. M. obmedzená v dispozícii s hnutelným a nehnuteľným majetkom, pri uzatváraní

zmlúv o pôžičkách a hypotékach a iných kúpnych, darovacích, zámenných zmlúv, zmlúv o výpožičke, zmlúv o úvere ako aj pri podpisovaní úradných listín. Uviedla, že p. M. nie je spôsobilá posúdiť svoj zdravotný stav, preto je potrebné ju obmedziť pri udelení súhlasu s poskytovaním ambulantnej alebo ústavnej zdravotnej starostlivosti, ako aj pri udeľovaní súhlasu s poskytovaním sociálnej starostlivosti napr. v domove sociálnej starostlivosti. Mala by byť obmedzená aj pri konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní a v občianskoprávnom konaní.

18. Na pojednávaní znalkyňa v celom rozsahu zotrvala na obsahu znaleckého posudku a jeho záveroch a ďalej uviedla, že u vyšetrovanej prvýkrát bola diagnostikovaná bludová porucha v r. 2002, resp. na prelomoch r. 2002 - 2003 v nemocnici v Brezne, kde bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení pre blud gravidity, ktorá jej nebola gynekologickým vyšetrením potvrdená. Tam bola preliečená, následne po prepustení sa však v liečbe nepokračovalo. Pri bludovej poruche má chorá osoba skreslené vnímanie, a teda chorobné vnímanie reality a chorobné spracovanie reality. Toto má potom následný dopad v jej interpersonálnych vzťahoch a samozrejme v jej správaní. Osoba postihnutá touto chorobou nemá pocit chorobnosti, čo je tiež jedným zo základných znakov tejto choroby. Aj z toho dôvodu, chorý nevie odhadnúť hranice svojho správania, a preto vlastne dochádza aj k problémom v interpersonálnych vzťahoch a k určitému pnutiu v tejto oblasti. Chorý obsahovú zvrátenosť považuje za realitu. Čo sa týka bludu samotného, tento nie je liečiteľný, iba symptomaticky sa dá ovplyvniť napr. správanie chorého človeka, napr. v prípade, ak by toto správanie došlo až do agresivity, dá sa korigovať liekmi, prípadne sa dá ovplyvniť emočné vnímanie alebo emočné prežívanie chorého človeka. Obmedzenie osoby chorej na bludovú chorobu v spôsobilosti na právne úkony má ochrannú funkciu, teda jeho účelom je ochrana zdravia takejto osoby, ochrana a zabezpečenie určitej úrovne života takejto osoby a taktiež aj zabezpečenie potrebných sociálnych opatrení na udržanie kvality života, ktorú by daná osoba mala mať.

19. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo šetrenia pomerov v domácnosti p. M., ako aj z vykonaného vzhľadnutia p. M. mal súd preukázané, že p. M. obýva starý schátralejší dom, ktorý pozostáva z kuchyne, izby, komory, jednej nevyužívanej izby a nedokončenej kúpeľne v priestore gangu. V dome nie je zavedená voda ani elektrina, vykuruje sa tuhým palivom. S drevom jej pomáha p. C.. Hygiena bývania je na veľmi nízkej úrovni. Keďže sú okná na dome p. M. úplne zatienené, jej obydlie je prakticky bez denného svetla. Interiér je vysokého zadymený. Kuchyňa ako aj izba sú zapratané rôznym starším nábytkom a inými vecami, čo výrazne sťažuje až znemožňuje pohyb po miestnosti. Domácnosť je vykurovaná kachľovou pecou s otvorenými dvierkami, čím je zvýšené riziko vzniku požiaru. P. M.Á. uviedla, že v tejto peci si pripravuje aj jedlo. V kuchyni je na podlahe iba zem zakrytá špinavou ušliapanou tkaninou pripomínajúcou koberec. Ďalej uviedla, že z dôvodu zdravotných problémov s nohou vykonáva potrebu do lavóra, ktorý vylieva do WC misy osadenej v nedokončenej kúpeľni a zalieva vodou zo studne. V domácnosti preukázala dostatok potravín.

20. Pri vzhľadnutí p. M. uviedla, že elektrinu v domácnosti nemá zavedenú už 20 rokov, pije dažďovú vodu, ktorú si chytá do vedier. V tejto vode sa aj umýva, aj si v nej perie. Potrebu vykonáva do lavóra, čo následne chodí vynášať a zakopávať do záhrady. V celej domácnosti je prítomný výrazný evidentne dlhoročný dymový zápach, ktorý má svoj pôvod pravdepodobne v tom, že kachľová pec, ktorú má p. M. v izbe, nemá vývod do komína, čiže pokiaľ sa v nej kúri, nevyhnutne musí dym vychádzať do miestnosti. Pani M. okrem kachľovej pece, nemá žiadne funkčné miesto na prípravu jedla. Uviedla, že jedlo si pripravuje vo vnútri pece tak, že toto si v hrnci pripravuje priamo na ohni, ktorý v peci založí, čo je pre súd len veľmi ťažko predstaviteľné, nakoľko by nádoby v ktorých jedlo pripravuje, musela pokladať priamo na oheň. Faktom však je, že v čase vzhľadnutia mala p. M. G. v hrncoch uvarenú stravu, o ktorej si však súd nemyslí, že si ju v daných podmienkach mohla pripraviť sama, ale s najväčšou pravdepodobnosťou jej ju niekto poskytol. V čase vzhľadnutia mala p. M. v domácnosti zásobu zemiakov a základných trvanlivých potravín a oleja.

21. Z výsledkov lustrácie p. M. z Registra obyvateľov, jej výsluchu a písomného oznámenia dcéry V. Ú. mal súd preukázané, že C. M. má celkovo päť detí: O. M., A. O., V. Ú., I. V. a M. M.. Pani M. uviedla, že so žiadnym z detí sa nestretáva. S I. sa podľa nej nestretáva preto, lebo sa na ňu nahnevala, lebo jej nechcela dať kľúče od bytu jej matky (matky p. M.). So synom O. nie je v kontakte viac ako 20 rokov, so synom M. si podľa jej tvrdenia občas zatelefonuje. So synom A. mala, podľa jej vyjadrenia problém, pretože keď pracovala ako opatrovatelka, pán ktorého opatrovala, jej ho „ukradol“ a dal mu svoje priezvisko, preto sa volá inak a to O.. Uviedla, že ten pán zároveň naučil jej syna A. nenávidieť ju. V kontakte je iba s dcérou V..

22. Ani jedno z detí p. M. nesúhlasilo so svojím ustanovením za opatrovníka p. M. pre prípad, že by došlo k jej obmedzeniu v spôsobilosti na právne úkony. Dcéra V. na výzvu súdu uviedla, že má doma ťažko postihnutého syna, ktorý si vyžaduje 24-hodinovú starostlivosť. Svojej matke sa snažila pomôcť v r. 2020 - 2021, kedy bola umiestnená v DSS v Revúcej (Cilka), ktoré aj sama uhrádzala. Uviedla, že jej matka je psychicky chorá a z jej strany dochádzalo k takým psychickým tlakom na dcéru, že musela byť naspäť presťahovaná domov. Uviedla, že by nezvládla vykonávať funkciu opatrovníka svojej matky. Syn A. O. sa k p. M. ako matke nepriznal a vo výzve súdu uviedol, aby sme ho ohľadom „tej pani“ nekontaktovali. Uviedol, že sa s ňou nepozná, nevie kto to je a on má svojich starostí dosť, než aby sa zaoberal cudzími ľuďmi. Syn M. M. na výzvu súdu uviedol, že mu jeho možnosti a schopnosti nedovoľujú ujať sa funkcie opatrovníka svojej mamy a výkon tejto funkcie by bol preňho maximálne deštruktívny. I. V. a O. M. na výzvu súdu nijako nereagovali.

23. Podľa § 10 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

24. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

25. Podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

26. Podľa § 248 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

27. Podľa § 248 ods. 1 CMP ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

28. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

29. Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

30. V konaní o obmedzenie, pozbavenie, resp. prinavrátanie spôsobilosti fyzickej osobe na právne úkony je súd povinný dôsledne skúmať, či sú dané dôvody obmedzenia alebo pozbavenia spôsobilosti ako aj zvažovať rozsah potrebného obmedzenia, pričom musí mať na zreteli, že „...zbavením/obmedzením sa ex constitutione primárne sleduje záujem samotného dotknutého človeka a až následne záujem verejný či tretích osôb“. „...Úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony neprichádza do úvahy ...ak postihnutá osoba čiastočne (v istých nie nezanedbateľných sférach života) disponuje takouto spôsobilosťou. ...V prípade, ak by duševná porucha celkom nevylučovala schopnosť uskutočňovať akékoľvek právne úkony, je na mieste iba ich obmedzenie, a nie zbavenie.“ (Nález ústavného súdu SR I.ÚS 313/ 2012 - 52 z 28. 11. 2012, bod 35).

31. Z dokazovania vykonaného v konaní vyplynulo, že C. M. trpí závažným psychiatrickým ochorením - Trvalou poruchou s bludmi poruchou, Dg. F.22.0 podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb - 10. revízie. V dôsledku tejto choroby je myslenie p. M. a vnímanie reality u nej chorobne zmenené a produkuje bludné obsahy. Znalkyňou bolo v myslení p. M. rozlíšených niekoľko typov bludov - paranoidných (ubližujú jej, ohrozujú ju, osočujú, poškodzujú jej dom...), perzekučných (prenasledujú ju, vyhadzujú na

smetisko, prenášajú z domu na rôzne miesta, uväzujú ju pod koňa, zlomili jej nohu ...) a kverulačných (sťažovateľské - vypisuje na prokuratúru sťažnosti na susedov a sťažuje si na nečinnosť a neriešenie jej situácie v jej prospech). Existencia týchto bludov bola v konaní preukázaná aj inými dôkazmi ako znaleckým posudkom a to podaniami pani M. adresovanými orgánom činným v trestnom konaní ako aj súdu v niekoľkých konaniach vedeným na Okresnom súde Revúca. Posledne uvedené podania síce prima facie nemuseli vyznievať chorobne, je však zrejmé, že ani napriek existencii dvoch právoplatných rozsudkov súdu o otázke vlastníckeho práva k pozemkom, vyriešenia ktorej sa C. M. domáhala, na rozsudky súdu ani v najmenšom neprihliada a tvrdí, že súdy neriešili otázku, ktorú ona mienila riešiť, popiera jasné listiny - kúpne zmluvy, rozhodnutia katastrálneho úradu o povolení vkladov vlastníckych práv k pozemkom a výpisy z listov vlastníctva, ktoré považuje za nesprávne, prípadne získané nejakou „nekalou“ činnosťou. Bludné predstavy v myslení a z toho vyplývajúce bizarné konanie sa týka najmä susedov pani M.Á. o ktorých si myslí, že ju navštevujú, doma jej ubližujú na zdraví, robia jej neporiadok v domácnosti, kradnú jej hnuiteľné veci (sporák, televízor, chladničku), napájajú sa jej na telefónny kábel a telefonujú na jej telefónny účet, vyberajú jej poštu z poštovej schránky. Pod vplyvom bludného myslenia, pani M., presne ako to uviedli znalkyne, následne aj koná a tak sa dostáva do konfliktov so svojim blízkym ale aj širším okolím, dôkazom toho je skutočnosť, že napriek tomu, že vychovala 5 detí, jej vzťahy s nimi sú tak vážne narušené, že ani jedno nebolo ochotné vykonávať funkciu jej opatrovníka v prípade jej obmedzenia spôsobilosti na právne úkony a niektoré sa vyjadrili, že by to na nich pôsobilo nanajvýš deštruktívne. Bludné myslenie a následné konanie pani M. zaťažuje štátne orgány a orgány verejnej moci (súd, polícia, prokuratúra, obec), ktoré jej podania musia riešiť, avšak vzhľadom na skutočnosť, že sa nezakladajú na pravde, tieto nikdy nie sú vyriešené k jej spokojnosti, v dôsledku čoho čo dochádza zo strany pani M. k ich opakovanému podávaniu.

32. Dôsledky dušenej poruchy pani M. sa prejavujú aj na spôsobe jej života a úrovni bývania. Žije v dome bez otvárateľných okien, svetla, elektriny, vody, kde nemôže riadne vykonávať základnú hygienu, pripravovať si stravu a teda zabezpečovať základné životné potreby. Súd nemusí byť odborník, aby mohol s istotou konštatovať, že bývanie pani M. je ohrozujúce jej život a zdravie, ak už nie z hygienického dôvodu, tak kvôli potenciálnemu nebezpečenstvu požiaru, prípadne uduseniu dymom, ako aj ohrozujúce bezpečnosť okolitých domov (v prípade požiaru). Je len otázkou náhody a veľkého šťastia, že k žiadnym škodám na životoch, zdraví a majetku u nej ani najbližšom okolí nedošlo.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že pre zabezpečenie ďalšieho dôstojného života p. C. M.X., jej vlastnej ochrany ako aj ochrany jej okolia je v jej najlepšom záujme, aby bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Rozsah obmedzenia súd stanovil s ohľadom na identifikované oblasti života a vzťahov, ktoré sú narušené alebo ohrozené v dôsledku dušenej poruchy pani M.. Keďže si pani M. neuvedomuje svoj chorobný stav, čo je typickým príznakom jej duševnej choroby a jej zdravotný stav je evidentne zanedbaný (pani M. ani nevie, či má a ak áno, kto je jej všeobecný lekár) a u lekára nebola (okrem nevyhnutných hospitalizácií) podľa vlastného vyjadrenia od roku 2002, preto bolo nevyhnutné obmedziť ju na právne úkony týkajúce sa rozhodovania o udelení súhlasu s umiestnením v zdravotníckom zariadení a rozhodovania o udelení súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, vrátane odmietnutia poskytovania zdravotnej starostlivosti. Keďže si sama nedokáže zabezpečovať základné životné potreby na dostatočnej úrovni tak, aby jej život bol dôstojný ako to prináleží každej ľudskej bytosti a uvedené je len v dôsledku duševnej poruchy ktorou trpí, obmedzil ju súd aj na právne úkony týkajúce sa rozhodovania o poskytovaní sociálnej starostlivosti, rozsahu a druhu poskytovaných sociálnych služieb a o svojom umiestnení v zariadení sociálnych služieb. Ak by súd pani M. ponechal spôsobilosť hospodárenia s financiami, mohlo by byť ohrozené napĺňanie cieľa, ktorý sa má dosiahnuť obmedzením v otázkach rozhodovania o sociálnej starostlivosti, napríklad tým, že by odmietla financovať svoj pobyt v zariadení sociálnych služieb. Preto bolo nevyhnutné obmedziť ju aj v otázkach nakladania s financiami a to samostatne preberať dôchodok a iné peňažné dávky poskytované zo sociálneho poistenia a štátne sociálne dávky a na právne úkony majetkovoprávnej povahy, týkajúce sa nakladania s financiami a hnuiteľným a nehnuteľným majetkom v hodnote vyššej ako 5,- € jednorazovo a 40,- € mesačne, ďalej na zriadenie účtu v banke a disponovanie s účtom v banke. Vzhľadom na prítomnosť kverulantského bludu bolo potrebné pred záťažou nepravdivými podaniami p. M.X.X.Á. chrániť aj štátne orgány, úlohou ktorých nie je riešiť bludné podania dušene chorých osôb, ale reálne existujúce práve problémy. Preto súd p. M.X.F.G.U.Á. obmedzil aj v spôsobilosti samostatne konať pred súdmi a inými štátnymi orgánmi a na s tým súvisiace preberanie doporučených úradných listových zásielok. Je zrejmé, že jej duševná porucha jej neumožňuje ani kandidovať vo voľbách do volených orgánov.

34. Pri právnych úkonoch, na ktoré súd p. C. M. obmedzil, nemôže samostatne konať, preto jej súd ustanovil opatrovníka, ktorý za ňu bude uskutočňovať tie právne úkony, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje. Žiadna zo súdu známych blízkych osôb pani M. (jej deti) nebola ochotná túto funkciu vykonávať, preto jej bola za opatrovníka ustanovená obec, kde má trvalý pobyt, obec Mokrá Lúka. Súd zároveň v rozsudku vymedzil rozsah práv a povinností opatrovníka. Pri právnych úkonoch a správe majetku osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, ktoré presahujú rámec bežnej povahy a správy majetku sa pre ich platnosť vyžaduje schválenie súdom. Opatrovníčka bude povinná podávať súdu každých šesť mesiacov správu o C. M., ako aj správu o nakladaní s jej majetkom a to vždy k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka.

35. O náhrade trov účastníkov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

36. V konaní vznikli trovy štátu spočívajúce v trovách na znalecké dokazovanie, ktoré súd v konaní nariadil. Náhradu týchto trov súd štátu nepriznal, nakoľko v zmysle § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov v konaní o spôsobilosti na právne úkony platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.